

Statsforvalteren i Innlandet

Vår dato: 20.10.2024

Deres dato: 27.06.2024

Vår ref.: Svein Løken

Deres ref.: 2024/7250

Høring av forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Innlandet

Oppland Bonde- og Småbrukarlag vil innledningsvis gjenta det vi har sagt tidligere i prosessen: **Vi mener det ikke er påkrevet å innføre slike krav i Innlandet nå.** Vi begrunner dette slik:

1. Vi mener det er bedre å bruke stimuli til miljøvennlig drift enn å sette krav. Jordbruket er i en tøff tid, mange har stram økonomi og mange bruk legges ned. Å innføre nye krav nå, kan bli det som får begeret til å flyte over, og enda flere bruk vil legge ned drifta. Oppslutningen om tiltak som redusert jordarbeiding og miljøvennlig gjødselspredning gjennom RMP, er økende. 2023 tallene var svært positive, med mange flere som søkte. 2024 tallene er ikke klare, men viser de en fortsatt god oppslutning, mener vi dette er en sterk indikasjon på at krav ikke trengs.
2. Ny gjødselbruksforskrift er under utarbeiding. Den kan komme til å sette enda flere begrensninger på jordbruksdrift. Den vil gjelde for hele fylket. Blir den som foreslått, vil det bli krav til bruk av mindre husdyrgjødsel totalt og mere spredning i vekstsesongen. Vil kunne føre til en betydelig reduksjon i avrenning fra jordbruket. Å innføre regionale miljøkrav i Innlandet før vi ser hvordan ny gjødselbruksforskrift blir, og før vi har sett effekten av dette, mener vi er unødvendig.
3. Det er et mål å øke selvforsyningen i Norge. Spesielt er det nødvendig å øke korn og grøntproduksjonen i områder der slikt kan dyrkes. Dette må balanseres opp mot miljøkrav. Krav som fører til reduksjon av produksjon kan vi ikke være med på. Selv om foreslåtte krav i Innlandet i denne omgang i liten grad berører potet og grønt, er det vi redd for hva som skjer i neste runde.

Til det konkrete forslaget:

Økologiske jordbruk:

Forslaget skiller ikke på økologisk eller konvensjonell drift av areal. **Vi mener økologiske drevne arealer kan unntas fra krav.** Må være krav om at arealene er Debio godkjent. Unntaket kan settes inn i forskriften i § 1, andre avsnitt. «Økologisk drevne arealer med Debiogodkjenning unntas innen virkeområdet». I flg Nibio rapport om konsekvenser av omlegging til økologisk på områder i Rogaland er det forventet at Nitrogen avrenning ved omlegging til økologisk drift blir mindre. (Øgaard og Ebbesvik- Bioforsk Rapport vol 5 nr 79 2010) Det er et mål om økt andel økologisk areal i Norge, og vi mener det må være klart at avrenning fra økologiske arealer er mindre enn fra konvensjonelle. Et unntak fra miljøkrav for økologisk drevne arealer kan føre til at noen flere legger om til økologisk drift.

Definisjoner:

Det er litt uklart i forslaget om ettårige vekster til fôr dyrking omfattes. F.eks raigras og andre grønnfôrvekster. Selv om det står at forskriften gjelder all fulldyrket jord innenfor virkeområdet,

med unntak av arealer der det dyrkes eng og frukt, mener vi at det bør presiseres hva som gjelder for ettårige vekster til fôrdyrking.

Virkeområde:

Naturlig nok omtaler vi bare det som ligger i gamle Oppland. Vi mener området Saksumsdalen i Lillehammer bør tas ut. Her er det mest eng, og det er ulogisk at Saksumsdalen i Lillehammer er innenfor, mens Auggedalen i Gausdal ikke er det. Gausdal mener vi også kan tas ut, eller innskrenkes slik at det bare blir området nærmest Gausa som omfattes. Lillehammer østside mener vi også kan tas ut, da det her er veldig få arealer som vil få krav uansett.

Krav:

Oppland Bonde -og Småbrukarlag er tilfreds med forholdsvis få og spissa tiltak. Dette er i tråd med våre synspunkt i prosessen.

Uttrykket «så langt det er avrenning til vassdrag» i paragraf 3.4 nest siste avsnitt er et punkt det kan bli diskusjon om og som kan gjøre forvaltning og kontroll av ordningen utfordrende. Her må det følges opp med forklaring og definisjoner til hjelp for gårdbrukere og forvaltning. Hva med f.eks. der det går en veg mellom dyrket mark og vassdrag? Eller flomvoll?

For radkulturer, potet og grønnsaker, vil det være en stor fordel med rader på tvers av fallet ned mot vassdrag. Kan det være et alternativ til § 3.3. at areal ned mot vassdrag i en sone på f.eks. 20 meter skal ha rader på tvers av fallretningen?

Med hilsen

Svein Løken

Leder Oppland Bonde- og Småbrukarlag

Tel: +47 900 42 883

<https://www.smabrukarlaget.no/oppland/>